

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет права та міжнародних відносин
Кафедра іноземних мов

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
_____ (Жильцов О.Б.)
« 01 » _____ 09 _____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

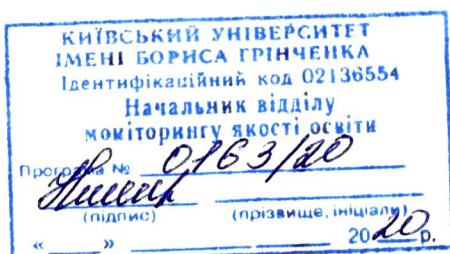
Теорія і практика перекладу першої іноземної мови

для студентів 5,6 сем

спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та
регіональні студії

освітнього рівня першого (бакалаврського)

освітньої програми 291.00.01 Суспільні комунікації
291.00.02 Регіональні студії

Київ – 2020

Розробники:

Остропальченко Ю.В., викладач кафедри іноземних мов Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладачі:

Остропальченко Ю.В., викладач кафедри іноземних мов Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка.

Терещук М.О., викладач кафедри іноземних мов Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри іноземних мов Факультету права та міжнародних відносин

Протокол від 29.08.2019 р. № 1

Завідувач кафедри _____ (Ольшанський Д.В.)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми) 291.00.01 Суспільні комунікації, 291.00.02 Регіональні студії

18. 09. 2019 р.

Керівник освітньої програми _____ (Жалоба І. В.)

Робочу програму перевірено

26. 09. 2019 р.

Заступник декана

з науково-методичної

та навчальної роботи _____

(Нашинець-Наумова А.Ю.)

Пролонговано:

на 2020/2021 н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «26» 09 2020 р., протокол № 11

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання		
	денна		заочна
Вид дисципліни	нормативна		
Мова викладання, навчання та оцінювання	англійська, українська		
Загальний обсяг кредитів / годин	8 /240		
	4/120	4/120	
Курс	ІІІ		
Семестр	5	6	
Кількість змістових модулів з розподілом:	6		
	3	3	
Обсяг кредитів	6		
	4	2	
Обсяг годин, в тому числі:	180		
Аудиторні	132		
	76	56	
Лекційні	6	2	
Практичні	70	54	
Модульний контроль	12		
	8	4	
Семестровий контроль			
Самостійна робота	36		
	36	-	
Форма семестрового контролю	залік	залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни формування системи понять, знань, умінь і навичок в галузі перекладу.

Завдання навчальної дисципліни висвітлити суть перекладу; окреслити взаємозв'язок теорії перекладу з іншими лінгвістичними дисциплінами; визначити основні базові поняття сучасної теорії перекладу; описати основні моделі та етапи процесу перекладу; висвітлити загальні особливості усного та письмового перекладу всіх жанрово-стильових різновидів текстів.

Відповідно до Освітньо-професійної програми (291.00.01 Суспільні комунікації, 291.00.02 Регіональні студії) підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», дисципліна «Теорія і практика перекладу першої іноземної мови» забезпечує **формування таких загальних компетентностей:**

- **Світоглядна компетентність.** Здатність до гнучкого мислення, відкритості до застосування знань як у професійній діяльності, так і в повсякденному

житті. Знання предметної області майбутньої професійної діяльності, загальнокультурна ерудиція, широке коло інтересів, розуміння сутності і соціальної значущості майбутньої професії. Знання предметної області майбутньої професійної діяльності, загальнокультурна ерудиція, широке коло інтересів, розуміння сутності і соціальної значущості майбутньої професії. Дотримання етичних принципів як з погляду професійної чесності, так і з погляду розуміння можливого впливу досягнень інформаційних технологій на суспільство. Здатність планувати етапи виробничого процесу, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, представляти результати роботи й обґрунтовувати запропоновані рішення на сучасному науково-технічному та професійному рівні.

- Громадянська компетентність. Повага до Батьківщини, народу, держави, її символіки, традицій, мови, уміння діяти з соціальною відповідальністю та громадянською свідомістю. Здатність діяти відповідально, проявляти громадянську свідомість, відповідати за якість виконаної роботи, робити свідомий вибір та застосовувати демократичні технології прийняття рішень.
- Комунікативна компетентність. Здатність працювати у команді, адаптації та дій в новій ситуації, міжособистісного спілкування у мультинаціональному та мультикультурному соціальному середовищі, емоційної стабільності, толерантності, викладу складної комплексної інформації у стислій формі усно та письмово, застосування комунікативних дискурсів під час участі у дипломатичних переговорах та бесідах.
- Інформаційна компетентність. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, здійснювати самостійний пошук та оброблення інформації з різних джерел для вирішення професійних завдань, ефективно використовувати інформаційні технології в соціальній і професійній діяльності. Уміння аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення.
- Самоосвітня компетентність. Здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку. Спрямованість на розкриття особистісного потенціалу та самореалізацію.
- Лідерська компетентність. Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху.
- Фахова компетентність. Знання сучасних інформаційних мереж, інформаційно-комп'ютерних технологій оброблення інформації та здатність використовувати їх з метою пошуку, збору та оброблення інформації про країни і регіони світу. Знання принципів організації та функціонування дипломатичної та консульської служби України та зарубіжних країн, механізм діяльності МЗС України, його центральних та закордонних підрозділів. Знання основоположних міжнародних та національних норм дипломатичного протоколу; специфіки протокольного

забезпечення багатосторонньої дипломатії, діяльності дипломатичних представництв і окремих дипломатів, зовнішньополітичних заходів України на високому та найвищому рівнях, основних церемоніальних норм в протокольній практиці України. Знання та розуміння основних положень і категорій конфліктології, причини, умови й наслідки виникнення міжнародних конфліктів та засобів їх врегулювання. Здатність готувати документи інформаційноаналітичного характеру, проводити зустрічі, бесіди, переговори державною та іноземними мовами. Здатність здійснювати повний письмовий переклад 10 міжнародних документів договірною характеру, усний послідовний переклад у міжнародних комунікаціях. Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати:**

- етапи та моделі процесу перекладу;
- варіативність перекладу різних типів тексту;
- вузькоспеціалізовану лексику, пов'язану зі спеціальністю;
- види та способи перекладу;
- виражальні засоби української мови, що стоїть врівень з усіма європейськими мовами.

вміти:

- аналізувати міжнародні процеси та події, орієнтуватися в світових новинах;
- володіти сучасними комп'ютерними технологіями з метою ефективного пошуку інформації;
- сприймати тексти на слух та через засоби масової інформації (газетні та журнальні статті, промови, коментарі, виступи, доповіді іноземною мовою);
- користуватися глосаріями, що містять лексику вузького спрямування (міжнародні економічні відносини, міжнародне право, країнознавство, міжнародний бізнес і туризм);
- аналітико-синтетичне опрацювання текстів: анотування, реферування тощо;
- забезпечувати усну та письмову комунікацію в межах діяльності перекладача;
- володіти навичками письмово та усного перекладу текстів різних жанрів з іноземної мови на українську.

Відповідно до Освітньо-професійної програми (291.00.01 Суспільні комунікації, 291.00.02 Регіональні студії) підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», дисципліна «Теорія і практика перекладу першої іноземної мови» забезпечує **програмовими**

результатами навчання:

- Розуміти процес опису та оцінювання міжнародної ситуації, використання різних джерел інформації про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.
- Демонструвати спроможність складати зразки основних видів документів дипломатичного листування з урахуванням протокольних вимог; складати підсумкові документи за результатами проведення дипломатичних бесід; моделювати схеми проведення представницьких заходів різних рівнів; розробляти програми візитів іноземних партнерів; моделювати схеми розсадки під час нарад, переговорів, офіційних та неофіційних прийнять.
- Демонструвати знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій; вміти послуговуватись програмними засобами і навичками роботи в комп'ютерних мережах.
- Спроможність розуміти роль інформаційно-аналітичних центрів у формуванні громадської думки у міжнародних відносинах, здатність до реалізації комунікативної стратегії Міністерства закордонних справ України щодо формування позитивного іміджу країни.
- Спроможність в умовах виробничої діяльності готувати документи дипломатичних комунікацій українською та іноземними мовами, вибирати структуру, форму стиль викладу документа.
- Демонструвати спроможність здійснювати повний письмовий переклад міжнародних документів договірною характеру, усний послідовний переклад у міжнародних комунікаціях.

Робота студентів в ЦЕНТРІ ПЕРЕКЛАДУ:

Заняття в Центрі з дисципліни «Теорія і практика перекладу першої іноземної мови» проводяться на основі раціонального поєднання активних форм і методів навчання з урахуванням майбутньої практичної діяльності студентів.

Зміст діяльності Центру перекладу: Центр перекладу є центром практичного навчання, який моделює реальні умови праці для студентів, які здобувають вищу освіту за спеціальностями «Міжнародні відносини та регіональні студії» та «Країнознавство» з додатковою спеціалізацією перекладача, та слугує процесу формування перекладацької компетентності майбутніх фахівців, як загальної, так і за професійними напрямками.

Мета Центру перекладу полягає у забезпеченні ефективного процесу практичного застосування теоретичних знань, набутих у навчальному процесі з дисципліни «Теорія і практика перекладу першої іноземної мови» та вдосконалення практичних навичок, набутих на аудиторних заняттях з Теорії та практики перекладу та в процесі перекладацької практики.

Завданнями Центру перекладу є формування у студентів практичних навичок здійснення повного письмового перекладу різноманітних ділових документів, а саме, договірною характеру (договорів, угод, конвенцій, контрактів) та інших ділових документів (листів, форм тощо), перекладу

автентичних текстів іноземними мовами спеціалізованих та наукових видань; надання студентам в умовах реальної професійної діяльності можливостей практики в усному послідовному перекладі у різноманітних сферах спілкування (суспільно-політичній, фахово-діловій, науково-фаховій); практична робота студентів з чинними засобами перекладацької діяльності, у тому числі електронними; а також ознайомлення студентів із організаційними процесами ринку перекладацьких послуг.

На базі Центру студенти виконують наступні види роботи:

- переклад ділового листування;
- заповнення анкет іноземними мовами;
- переклад текстів і документів академічного характеру: авторефератів, статей, матеріалів дисертацій та монографій, навчальних планів та програм, анотацій до наукових публікацій;
- переклад матеріалів періодичних видань, Інтернет сайтів, присвячених питанням міжнародних відносин і міжнародного права;
- переклад документації, а саме, деяких стандартних документів (паспорт, посвідчення водія; диплом (додаток до диплому перекладається окремо з урахуванням специфіки навчального закладу), атестат, свідоцтво про закінчення навчального закладу та інші);
- набір та редагування текстів іноземними мовами;
- консультації з перекладу джерел іноземною мовою для написання кваліфікаційних робіт.

Роль викладача: забезпечення студентів практичними завданнями, надання необхідних матеріально-технічних засобів для успішного виконання практичного завдання, консультування і допомога при виконанні завдання, перевірка і редагування кінцевого продукту для замовника перекладацьких послуг, оцінювання роботи студентів із детальним перекладацьким аналізом роботи студентів.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Рік навчання 3 Семестр 5							
Змістовий модуль I. Мова та навколишній світ							
Тема 1. Мовний знак, поняття і денотат.	12	4	-	4	-	-	4
Тема 2. Природа мовних знаків.	8	-	-	4	-	-	4
Тема 3. Полісемія та синонімія.	8	-	-	4	-	-	4
Тема 4. Поняття про варіативність у перекладі.	8	-	-	4	-	-	4
Модульна контрольна робота	2						
Разом за змістовим модулем 1	38	4	-	16	-	-	16
Змістовий модуль II. Система мови та комунікація							
Тема 5. Поняття про систему мови.	6		-	4	-	-	2
Тема 6. Розподіл мовних знаків у системі мови.	6	-	-	4	-	-	2
Тема 7. Синтагми в англійській та українських мовах.	6	-	-	4	-	-	2
Тема 8. Переклад як перекодування.	8	-	-	6	-	-	2
Тема 9. Поняття про процес комунікації.	12	-	-	10	-	-	2
Тема 10. Комунікація і переклад.	8	-	-	8	-	-	-
Модульна контрольна робота	2						
Разом за змістовим модулем 2	48	-	-	36	-	-	10
Змістовий модуль III. Сутність поняття перекладу							
Тема 11. Поняття про переклад.	10	2	-	6	-	-	2
Тема 12. Етапи процесу перекладу.	12	-	-	8	-	-	4
Тема 13. Перевірка перекладу.	8	-	-	4	-	-	4
Модульна контрольна робота	4						
Разом за змістовим модулем 3	34	2	-	18	-	-	10
Разом за I семестр	120	6	-	70			36
Рік навчання 4 Семестр 6							
Змістовий модуль IV. Основні моделі перекладу.							
Тема 14. Семантична модель перекладу.	6	2	-	4	-	-	
Тема 15. Трансформаційна модель перекладу.	6	-	-	6	-	-	
Тема 16. Комунікативна модель перекладу.	4	-	-	4	-	-	
Модульна контрольна робота							
Разом за змістовим модулем 4	16	2	-	14	-	-	
Змістовий модуль V. Проблема еквівалентності в перекладі.							
Тема 17. Семантика перекладу.	4	-	-	4	-	-	

Тема 18. Поняття про еквівалентність та його співвідношення з поняттям про адекватність та тотожність.	4	-	-	4	-	-	
Тема 19. Складові еквівалентності перекладу та оригіналу	2	-	-	2	-	-	
Тема 20. Типи еквівалентності.	4	-	-	4	-	-	
Тема 21. Теорія рівнів еквівалентності.	4	-	-	4	-	-	
<i>Модульна контрольна робота</i>	2						
Разом за змістовим модулем 5	20	-	-	18	-	-	
Тема 22. Особливості перекладу наукових текстів.	4		-	4	-	-	
Тема 23. Особливості перекладу суспільно-інформативних текстів.	4	-	-	4	-	-	
Тема 24. Особливості перекладу офіційно-ділових документів.	4	-	-	4	-	-	
Тема 25. Особливості перекладу публіцистичних текстів.	4	-	-	4	-	-	
Тема 26. Особливості перекладу текстів художньої літератури.	4	-	-	4	-	-	
Тема 27. Стилистичні помилки в перекладі.	4	-	-	4	-	-	
<i>Модульна контрольна робота</i>	2						
Разом за змістовим модулем 6	26		-	24	-	-	-
Разом за II семестр	60	2	-	54	-	-	-
Усього годин	180	8	-	112	-	-	36

5. Програма навчальної дисципліни

5й семестр

Змістовий модуль I. Мова та навколишній світ

Тема 1. Мовний знак, поняття і денотат.

Поняття про мовний знак. Розвиток навичок письмового перекладу з англійської мови українською. Позитивне ставлення до англійської культури. Мова пов'язана з позамовною свідомістю. Двокомпонентна структура мовного знаку. Асиметрія мовних знаків. Поняття у свідомості та їх зв'язок з мовними знаками. Трикомпонентна структура мовного знаку. Схвальний і негативний анотаційний переклад тексту. Публіцистичні статті. Мова пов'язана з позамовною свідомістю. Поняття у свідомості та їх зв'язок з мовними знаками.

Тема 2. Природа мовних знаків.

Знак і знакова систему мови. Реферативний переклад тексту. Переклад художнього тексту. Мова як системна ланка. Знак на різних мовних рівнях. Парадигматичні і синтагматичні відношення. Переклад наукової статті.

Тема 3. Полісемія та синонімія.

Полісемія та синонімія. Письмового перекладу з англійської мови українською. Лексико-семантичні явища полісемії та омонімії. Переклад публіцистичної статті. Рецептивні та репродуктивні навички аудіювання.

Тема 4. Поняття про варіативність у перекладі.

Варіативність у перекладі. Монологічне мовлення. Просторова та часова варіативність мови і переклад. Варіанти полінаціональних літературних мов і переклад. Переклад публіцистичної статті. Непідготовлене усне висловлювання по темі. Переклад наукової статті.

Змістовий модуль II. Система мови та комунікація

Тема 5. Поняття про систему мови.

Система мови. Аналіз тексту оригіналу/перекладу. Основні функціонально-структурні компоненти мови. Переклад публіцистичної статті. Удосконалення навичок навичок монологічного і діалогічного мовлення. Переклад художнього тексту.

Тема 6. Розподіл мовних знаків у системі мови.

Мовний знак. Переклад публіцистичної статті. Реферативний переклад тексту (твору). Усний переклад.

Тема 7. Синтагми в англійській та українських мовах.

Синтагма. Синтагми в англійській та українських мовах. Членування фрази на синтагми. Функції синтагми. Переклад художнього тексту.

Тема 8. Переклад як перекодування.

Перекодування. Переклад як перекодування. Процес перекодування. Переклад наукової статті. Схвальний і негативний анотаційний переклад тексту. Виконання тренувальних вправ на письмовий переклад. Переклад публіцистичної статті.

Тема 9. Поняття про процес комунікації.

Комунікації. Процес та види комунікації. Переклад відеофрагменту. Якісний підрядковий переклад поетичного твору. Переклад художнього тексту. Переклад наукової статті. Переклад публіцистичної статті. Послідовний переклад.

Тема 10. Комунікація і переклад.

Комунікація. Поняття про комунікацію та її компоненти. Шляхи здійснення комунікативного акту. Переклад художнього тексту. Послідовний переклад. Міжкультурна комунікація, переклад, мовні норми.

Змістовий модуль III. Сутність поняття перекладу

Тема 11. Поняття про переклад.

Поняття про процес перекладу. Переклад як контакт двох мов і двох культур. Переклад і двомовність. Контекст оригіналу і контекст. Переклад публіцистичної статті. Переклад художньої статті. Усний та письмовий переклади.

Тема 12. Етапи процесу перекладу.

Поняття про етапи процесу перекладу. Транслятма як одиниця перекладу. Адекватність і еквівалентність перекладу. Інтерпретація тексту перекладачем. Переклад публіцистичної статті. Переклад художнього тексту.

Тема 13. Перевірка перекладу.

Перевірка перекладу. Адекватність і еквівалентність перекладу. Інтерпретація тексту перекладачем. Переклад художнього тексту.

6й семестр

Змістовий модуль IV. Основні моделі перекладу.

Тема 14. Семантична модель перекладу.

Загальний огляд моделей перекладу. Семантичну модель перекладу. Питання про процес перекладу на сучасному етапі розвитку перекладознавства. Сутність семантичної моделі перекладу: компонентний аналіз одиниць мови оригіналу (МО) та синтез смислу в співвідносних одиницях в мові перекладу (МП). Недоліки семантичної моделі перекладу. Переклад публіцистичної статті.

Тема 15. Трансформаційна модель перекладу.

Трансформаційна модель перекладу. Сутність трансформаційної моделі перекладу: перетворення одиниць і структур МО в одиниці і структури МП. Основні типи трансформацій. Недоліки трансформаційної моделі перекладу. Переклад тексту інструкції.

Тема 16. Комунікативна модель перекладу.

Комунікативна модель перекладу. Відмінність між різними моделями перекладу. Сутність комунікативної моделі перекладу: переклад як акт двомовної комунікації. Недоліки комунікативної моделі перекладу. Переклад промови одного з європейських/американських політиків.

Змістовий модуль V. Проблема еквівалентності в перекладі.

Тема 17. Семантика перекладу.

Семантичні аспекти перекладу. Переклад і аналіз тексту оригіналу/перекладу. Виховувати позитивне ставлення до англomовної культури. Інформаційний обсяг слова. Поняття смислу та значення слова. Типи інформації, екстралінгвальна та лінгвальна інформація. Переклад публіцистичної статті.

Тема 18. Поняття про еквівалентність та його співвідношення з поняттям про адекватність та тотожність.

Поняття про еквівалентність, адекватність та тотожність перекладу. Монологічне і діалогічне мовлення. Переклад художнього тексту.

Тема 19. Складові еквівалентності перекладу та оригіналу.

Еквівалентності перекладу та оригіналу. Складові еквівалентності перекладу та оригіналу. Параметри еквівалентності перекладу. Залежність ступеня еквівалентності перекладу від його форми. Переклад офіційно-ділових текстів.

Тема 20. Типи еквівалентності.

Типи еквівалентності. Повні та неповні еквіваленти. Класифікація еквівалентів за способом перекладу, за характером функціонування в мові. Переклад публіцистичної статті. Переклад фрагменту документального відео з наукової тематики.

Тема 21. Теорія рівнів еквівалентності.

Теорії рівнів еквівалентності. Прагматичний, семантичний, синтаксичний рівень еквівалентності. Теорія рівнів еквівалентності В.М. Комісарова. Проблема еквівалентності в перекладі. Переклад художнього тексту.

Змістовий модуль VI. Стил і переклад.

Тема 22. Особливості перекладу наукових текстів.

Вимоги до перекладу наукових текстів. Особливості перекладу наукових текстів. Тип наукового тексту. Ступінь формалізації. Використання граматичних трансформацій. Наявність логічних уточнень. Переклад наукового тексту.

Тема 23. Особливості перекладу суспільно-інформативних текстів.

Особливості перекладу суспільно-інформативних текстів. Ситуативність значення одиниць перекладу. Імплицитність інформації. Переклад газетної статті.

Тема 24. Особливості перекладу офіційно-ділових документів.

Специфіка перекладу офіційно-ділових документів. Розвиток мовних штамів МО і МП. Специфіка внутрішніх форм мовного кліше. Неспівпадіння стилістичних характеристик. Переклад зразків офіційно-ділових текстів.

Тема 25. Особливості перекладу публіцистичних текстів.

Рекомендації щодо перекладу публіцистичних текстів. Особливості перекладу публіцистичних текстів». Корегування стилю оригіналу під публіцистичний стиль МП. Підбір усталених у МП відповістей. Багатослівність перекладу у порівнянні з оригіналом. Відтворення експресивних засобів та стилістичних прийомів. Переклад публіцистичної статті.

Тема 26. Особливості перекладу текстів художньої літератури.

Особливості перекладу текстів художньої літератури. Специфічні закони еквівалентності. Вплив соціологічного та культурного фактору. Стил оригіналу та стил перекладача. Відтворення експресивних засобів та стилістичних прийомів. Переклад художнього тексту.

Тема 27. Стилістичні помилки в перекладі.

Стил і переклад. Аналіз стилістичних помилок в МП на прикладі фрагментів текстів різних стилів.

6-й семестр

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Змістовий модуль 4		Змістовий модуль 5		Змістовий модуль 6	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	-	-	-	-
Відвідування семінарських занять	1	-	-	-	-	-	-
Відвідування практичних занять	1	7	7	9	9	12	12
Робота на семінарському занятті	10	-	-	-	-	-	-
Робота на практичному занятті	10	7	70	9	90	2	120
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	-	-	-	-	-	-
Виконання модульної роботи	25	-	-	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	-	-	-	-	-	-	-
Разом		-	78	-	124	-	157
Максимальна кількість балів: 348							
Розрахунок коефіцієнта: $348 \div 100 = 3,48$							

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

3 рік навчання 5 семестр

Змістовий модуль та теми курсу	Кількість годин	Бали
Змістовий модуль I. Основні моделі перекладу	16	20
Тема 1. Мовний знак, поняття і денотат. Анотація статті на тему. Підготовка презентації з теми.	4	5
Тема 2. Природа мовних знаків. Переклад наукової статті з теми з української мови на англійську мову.	4	5
Тема 3. Полісемія та синонімія. Анотація статті на тему. Підготовка презентації з теми.	4	5
Тема 4. Поняття про варіативність у перекладі. Переклад наукової статті з теми з української мови на англійську мову.	4	5
Змістовий модуль II. Оптимізація функцій мови	10	25
Тема 5. Поняття про систему мови. Анотація статті на тему.	2	5
Тема 6. Розподіл мовних знаків у системі мови. Переклад наукової статті з теми з англійської мови на українську мову.	2	5
Тема 7. Синтагми в англійській та українській мовах. Підготовка презентації з теми.	2	5
Тема 8. Переклад як перекодування. Переклад наукової статті з теми з англійської мови на українську мову.	2	5
Тема 9. Поняття про процес комунікації. Анотація статті на тему.	2	5

Змістовий модуль III. Прикладна лінгвістика як філологічна дисципліна	10	15
Тема 11. Поняття про переклад. Підготовка презентації з теми.	2	5
Тема 12. Етапи процесу перекладу. Анотація статті на тему. Підготовка презентації з теми.	4	5
Тема 13. Перевірка перекладу. Виконання вправ на виправлення помилок, які є розповсюдженими при перекладі з української мови на англійську мову/з англійської мови на українську мову.	4	5
Разом	36	60

Критерії оцінювання Самостійних робіт

Самостійні роботи виконуються у вигляді письмового перекладу з англійської мови на українську мову або з української мови на англійську мову. Кожна самостійна робота (n=27) складається із тексту обсягом 250-300 слів /1 год самостійної роботи. Максимальна оцінка – 5 балів.

Бали 5-тибальної шкали	Оцінки-відсотки	Загальні критерії, за якими оцінюються навчальні досягнення студентів
1	до 25%	<u>недостатній ступінь змістової еквівалентності ТП</u> (ТП не відповідає задуму автора ТО, комунікативної ситуації і соціокультурним нормам спілкування, не підлягає редагуванню і характеризується неправильністю передачі змісту ТО, комунікативних намірів автора; порушенням логічності і послідовності викладу думок автора ТО, темо-рематичних зв'язків; невідповідністю змісту темі ТО; відсутністю прагматичної чи соціокультурної адаптації (за потреби); некоректністю і недоцільністю застосування прийомів перекладу (трансформацій), лінгвокраїнознавчого коментаря; наявністю великої кількості змістових помилок (неточностей, незрозумілостей, викривлень, буквалізмів, опущень імпліцитної інформації, порушень смислових зв'язків), наявністю неперекладених фрагментів); <u>неадекватне оформлення ТП</u> (ТП характеризується грубими порушеннями конвенцій мовного оформлення ТП на синтаксичному рівні, ТП не підлягає редагуванню мовного оформлення на граматичному та лексичному рівнях).
2	25,5-29,9%	<u>низький ступінь змістової еквівалентності ТП</u> (ТП не відповідає задуму автора ТО, комунікативній ситуації і соціокультурним нормам спілкування, потребує значного редагування змісту і характеризується незначною неправильністю передачі змісту ТО, комунікативних намірів автора; незначним порушенням логічності і послідовності викладу думок автора ТО; незначним порушенням темо-рематичних зв'язків; відповідністю змісту темі ТО; чіткою структурою і організацією; відсутністю прагматичної чи соціокультурної адаптації (за потреби); частковою коректністю і доцільністю застосування прийомів перекладу (трансформацій), лінгвокраїнознавчого коментаря; наявністю певної кількості змістових помилок (неточностей, незрозумілостей, викривлень, буквалізмів, опущень імпліцитної інформації, порушень смислових зв'язків), наявністю неперекладених фрагментів); <u>недостатньо адекватне мовне оформлення ТП</u> (ТП потребує значного редагування мовного оформлення на синтаксичному рівні і характеризується некоректним і недоцільним уживанням засобів логічного зв'язку; наявністю великої кількості пунктуаційних помилок, які помітні для неосвіченого читача).

3	30,0-39,9%	<p><u>відносно середній ступень змістової еквівалентності ТП</u> (ТП відносно частково відповідає задуму автора ТО, комунікативної ситуації і соціокультурним нормам спілкування, потребує часткового редагування змісту і характеризується частковою правильністю передачі змісту ТО, комунікативних намірів автора; логічністю і послідовністю викладу думок автора ТО; незначним порушенням темо-рематичних зв'язків; відповідністю змісту темі ТО; чіткою структурою і організацією; наявністю прагматичної та соціокультурної адаптації (за потреби); частковою коректністю і доцільністю застосування прийомів перекладу (трансформацій), лінгвокраїнознавчого коментаря; наявністю відносно невеликої кількості змістових помилок (неточностей, незрозуміlostей, буквалізмів, опущень імпліцитної інформації); відсутністю частково неперекладених фрагментів; <u>частково адекватне мовне оформлення ТП</u> (ТП потребує значного редагування мовного оформлення на синтаксичному рівні і характеризується некоректним і недоцільним уживанням засобів логічного зв'язку; наявністю пунктуаційних помилок, які помітні для неосвіченого читача, ТП потребує значного редагування мовного оформлення на граматичному рівні і характеризується некоректним та недоцільним уживанням граматичних структур; наявністю великої кількості граматичних помилок, які помітні для неосвіченого читача, ТП потребує значного редагування мовного оформлення на лексичному рівні і характеризується некоректним та недоцільним уживанням термінології та лексики, стандартизованих зворотів мовлення, скорочень, аббревіатур; значним порушенням лексичної одноманітності, постійності термінології; наявністю правописних помилок, які помітні для неосвіченого читача).</p>
	40,0-49,9%	<p><u>середній ступень змістової еквівалентності ТП</u> (ТП відповідає задуму автора ТО, комунікативній ситуації і соціокультурним нормам спілкування, потребує певного редагування і характеризується правильністю передачі змісту ТО, комунікативних намірів автора; логічністю і послідовністю викладу думок автора ТО; збереженістю темо-рематичних зв'язків; відповідністю змісту темі ТО; чіткою структурою і організацією; наявністю прагматичної та соціокультурної адаптації (за потреби); відносною коректністю і доцільністю застосування прийомів перекладу (трансформацій), лінгвокраїнознавчого коментаря; наявністю невеликої кількості змістових помилок (неточностей, незрозуміlostей, буквалізмів, опущень імпліцитної інформації); відсутністю неперекладених фрагментів), <u>частково адекватне мовне оформлення ТП</u> (ТП потребує значного редагування мовного оформлення на синтаксичному рівні і характеризується некоректним і недоцільним уживанням засобів логічного зв'язку; наявністю пунктуаційних помилок, які помітні для неосвіченого читача, ТП потребує значного редагування мовного оформлення на граматичному рівні і характеризується некоректним та недоцільним уживанням граматичних структур; наявністю великої кількості граматичних помилок, які помітні для неосвіченого читача, ТП потребує значного редагування мовного оформлення на лексичному рівні і характеризується некоректним та недоцільним уживанням термінології та лексики, стандартизованих зворотів мовлення, скорочень, аббревіатур; значним порушенням лексичної одноманітності, постійності термінології; наявністю правописних помилок, які помітні для неосвіченого читача).</p>
4	50,0-59,9%	<p><u>середній ступень змістової еквівалентності ТП</u> (ТП відповідає задуму автора ТО, комунікативній ситуації і соціокультурним нормам спілкування, потребує незначного редагування і характеризується правильністю передачі змісту ТО, комунікативних намірів автора; логічністю і послідовністю викладу думок автора ТО; збереженістю темо-рематичних зв'язків; відповідністю змісту темі ТО; чіткою</p>

		<p>структурою і організацією; наявністю прагматичної та соціокультурної адаптації (за потреби); коректністю і доцільністю застосування прийомів перекладу (трансформацій), лінгвокраїнознавчого коментаря; наявністю невеликої кількості незначних змістових помилок (неточностей, буквалізмів), відсутністю неперекладених фрагментів); <u>відносно адекватне мовне оформлення ТП</u> (ТП потребує певного редагування мовного оформлення на синтаксичному рівні і характеризується відносно коректним і доцільним використанням засобів логічного зв'язку; наявністю незначних пунктуаційних помилок, які помітні для освіченого читача, ТП потребує певного редагування мовного оформлення на граматичному рівні і характеризується відносно коректним і доцільним використанням граматичних структур; наявністю незначних граматичних помилок, які помітні для освіченого читача. ТП потребує певного редагування мовного оформлення на синтаксичному рівні і характеризується відносно коректним і доцільним використанням засобів логічного зв'язку; наявністю незначних пунктуаційних помилок, які помітні для освіченого читача.</p>
60,0-69,9%		<p><u>достатньо високий ступень змістової еквівалентності ТП</u> (ТП відповідає задуму автора ТО, комунікативній ситуації і соціокультурним нормам спілкування, потребує незначного редагування і характеризується правильністю передачі змісту ТО, комунікативних намірів автора; логічністю і послідовністю викладу думок автора ТО; збереженістю темо-рематичних зв'язків; відповідністю змісту темі ТО; чіткою структурою і організацією; наявністю прагматичної та соціокультурної адаптації (за потреби); коректністю і доцільністю застосування прийомів перекладу (трансформацій), лінгвокраїнознавчого коментаря; наявністю невеликої кількості незначних змістових помилок (неточностей, буквалізмів), відсутністю неперекладених фрагментів), <u>відносно адекватне мовне оформлення ТП</u> (ТП потребує певного редагування мовного оформлення на синтаксичному рівні і характеризується відносно коректним і доцільним використанням засобів логічного зв'язку; наявністю незначних пунктуаційних помилок, які помітні для освіченого читача, ТП потребує певного редагування мовного оформлення на граматичному рівні і характеризується відносно коректним і доцільним використанням граматичних структур; наявністю незначних граматичних помилок, які помітні для освіченого читача. ТП потребує певного редагування мовного оформлення на синтаксичному рівні і характеризується відносно коректним і доцільним використанням засобів логічного зв'язку; наявністю незначних пунктуаційних помилок, які помітні для освіченого читача.</p>
70,0-79,9%		<p><u>достатньо високий ступень змістової еквівалентності ТП</u> (ТП відповідає задуму автора ТО, комунікативній ситуації і соціокультурним нормам спілкування, не потребує редагування і характеризується правильністю передачі змісту ТО, комунікативних намірів автора; логічністю і послідовністю викладу думок автора ТО; збереженістю темо-рематичних зв'язків; відповідністю змісту темі ТО; чіткою структурою і організацією; наявністю прагматичної та соціокультурної адаптації (за потреби); коректністю і доцільністю застосування прийомів перекладу (трансформацій), лінгвокраїнознавчого коментаря; відсутністю будь-яких змістовних помилок (неточностей, незрозуміlostей, викривлень, буквалізмів, опущень імпліцитної інформації, порушень смислових зв'язків) та неперекладених фрагментів), <u>достатньо адекватне мовне оформлення ТП</u> (ТП потребує незначного редагування мовного оформлення на синтаксичному рівні і характеризується коректним і доцільним використанням засобів логічного зв'язку; наявністю незначних пунктуаційних помилок, які непомітні для освіченого читача, ТП потребує незначного редагування мовного оформлення на</p>

		лексичному рівні і характеризується коректним і доцільним використанням термінології, стандартизованих зворотів мовлення, скорочень, аббревіатур; лексичною одноманітністю та постійністю термінології; наявністю незначних правописних помилок, які непомітні для освіченого читача, ТП потребує незначного редагування мовного оформлення на граматичному рівні і характеризується коректним і доцільним використанням граматичних структур; наявністю незначних граматичних помилок, які непомітні для освіченого читача (у вживанні артиклів, прийменників тощо).
5	80,0% і більше	<u>високий ступінь змістової еквівалентності ТП</u> (ТП відповідає задуму автора ТО, комунікативній ситуації і соціокультурним нормам спілкування, не потребує редагування і характеризується правильністю передачі змісту ТО, комунікативних намірів автора; логічністю і послідовністю викладу думок автора ТО; збереженістю темо-рематичних зв'язків; відповідністю змісту темі ТО; чіткою структурою і організацією; наявністю прагматичної та соціокультурної адаптації (за потреби); коректністю і доцільністю застосування прийомів перекладу (трансформацій), лінгвокраїнознавчого коментаря; відсутністю будь-яких змістовних помилок (неточностей, незрозуміlostей, викривлень, буквалізмів, опущень імпліцитної інформації, порушень смислових зв'язків) та неперекладених фрагментів), <u>адекватне мовне оформлення ТП</u> (ТП не потребує редагування мовного оформлення на синтаксичному рівні і характеризується коректним і доцільним використанням засобів логічного зв'язку; дотриманням правил пунктуації, ТП не потребує редагування мовного оформлення на граматичному рівні і характеризується коректним і доцільним використанням граматичних структур; відсутністю граматичних помилок, ТП не потребує редагування мовного оформлення на лексичному рівні і характеризується коректним і доцільним використанням термінології, стандартизованих зворотів мовлення, скорочень, аббревіатур; лексичною одноманітністю та постійністю термінології; відсутністю правописних помилок).

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в письмовому вигляді з використанням роздрукованих завдань. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля. Кожна модульна контрольна робота (n=8) складається із питання відкритого типу, а також завдання на письмовий переклад з англійської мови на українську мову або з української мови на англійську мову тексту обсягом 150 слів. Максимальна кількість балів – 25.

Бал	Критерії
24-25	Студент вирішив всі завдання абсолютно вірно і повно дав відповіді на питання як теоретичного, так і практичного характеру. Логічно і послідовно аргументував і виклав свою точку зору.
20-23	Студент вирішив завдання з 1 помилкою, відповідь на питання містить повне розгорнуте, правильне та обґрунтоване викладення матеріалу, допущено 2-3 помилки при вирішенні практичних завдань.
15-19	Студент правильно і повно вирішив більшість, але не всі завдання, відповідь на запитання є не повністю аргументованою; допускає незначні неточності
10-14	Студент правильно вирішив половину завдань; думка викладена з порушенням логіки подання матеріалу. Студент правильно вирішив ситуацію, проте не зовсім слушно аргументує її, або враховує не всі, а деякі умови ситуації. Вирішує декілька завдань поверхнево.
5-9	Студент вирішив трохи менше половини завдань; може дати визначення юридичного поняття. Відповідь на запитання дає неповно і поверхнево.
0-4	Студент не вирішив більшість завдань або вирішив неправильно; відповіді на питання є неповними; неправильно обґрунтовує своє рішення.

6.4 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

- не передбачено навчальним планом

6.5 Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

- не передбачено навчальним планом

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Зараховано	100-61
Не зараховано	82-89 75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

[illegible]

III курс VI семестр

Разом: 60 год., лекції – 2 год., практичні заняття – 56 год., модульна контрольна робота – 4 год

Модулі	Змістовий модуль IV			Змістовий модуль V					Змістовий модуль VI					
Назва модуля	Основні моделі процесу перекладу			Проблема еквівалентності в перекладі					Стиль і переклад					
Кількість балів за модуль	78			124					157					
Пр.заняття	1-2	3-5	6-7	8-9	10	11	12-13	14-15	16-17	18-19	20-21	22-23	24-25	26-27
Теми практичних занять 20-відвідування 200 – робота на практ. заняттях (всього 220 балів)	Семантична модель перекладу	Трансформаційна модель перекладу	Комунікативна модель перекладу	Семантика перекладу	Поняття про еквівалентність та його співвідношення з поняттями про адекватність та тожовість	Складові еквівалентності перекладу та оригіналу	Типи еквівалентності	Теорія рівнів еквівалентності	Особливості перекладу наукових текстів	Особливості перекладу суспільно-інформативних текстів	Особливості перекладу офіційно-ділових текстів	Особливості перекладу публіцистичних текстів	Стилістичні помилки в перекладі	Stylistic mistakes in translation
Кіл-сть балів за ПЗ	22	33	22	22	11	11	22	22	22	22	22	22	22	22
Кіл-сть балів за СЗ (Всього – 2 бали)	1													
Самостійна робота														
Види поточного контролю (Всього – 100 балів)				Модульна контрольна робота 1 (25 балів)					Модульна контрольна робота 2 (25 балів)					
Підсумковий контроль	Максимальна кількість балів – 348													
Розрахунок	Розрахунок – $348 \div 100 = 3,48$													

8. Рекомендовані джерела

Основні (базові)

1. Карабан В. І., Панасьєв О. М. Практика перекладу публіцистичних текстів (англо-український та українсько-англійський напрямки). Навчальний посібник. Вінниця: «Нова Книга», 2017. – 368 с.
2. Ніколенко А.Г. Practice Makes Perfect. Навч. пос. - К.: Кондор, – 2016. – 912 с.
3. Мірам Г.Е. та ін. Основи перекладу: Курс лекцій; Навчальний посібник. – К.: Ельга, Ніка-Центр, 2003. – 240 с.
4. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник / І.В. Корунець. – Вінниця: «Нова Книга», 2003. – 448 с.

Додаткові

1. Велика чи мала літера? Словник-довідник, за ред. М. Жайворонка, К., 2004. <http://www.velyka-chy-mala-litera.wikidot.com>.
2. Голянич М.І. Словник лінгвістичних термінів: лексикологія, фразеологія, лексикографія [Текст] / М. Голянич, Р. Стефурак, І. Бабій ; Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, Ін-т філол., Каф. укр. мови. - Івано-Франківськ : Сімик, 2011. - 272 с.

3. Кочерган М. Вступ до мовознавства. – К.: Видавничий центр "Академія", 2006. – 368с.
4. Лінгвістичний портал Mova.info [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mova.info>
5. Партико З.В. Прикладна і комп'ютерна лінгвістика: Вступ до спеціальності. Львів: Афіша, 2008 – 224 с.
6. Пещак М.М. Стан і перспективи комп'ютерної лексикографії в Україні // Мовознавство. – 1996. – № 4-5.
7. Селіванова О.О., Лінгвістична енциклопедія. - Полтава: Довкілля-К, 2011. - 844 с.

Додаткові ресурси (за наявності)

1. Мовний знак, поняття і денотат. <http://ccat.sas.upenn.edu/~haroldfs/popcult/lingstruct.html>
2. Полісемія та синонімія. <http://www.tuninst.net/ENGLISH/Lam-Lexical-ambiguity.htm>
3. Поняття про систему мови. <http://www.elearnportal.com/courses/education/methods-of-teaching-language-arts-in-public-schools/methods-of-teaching-language-arts-in-public-schools-four-language-systems>
4. Процес комунікації. http://www.cls.utk.edu/pdf/ls/Week1_Lesson7.pdf
5. Етапи процесу перекладу. https://www.ctslanguagelink.com/translation_process.php
6. Основні моделі перекладу. https://books.google.pl/books?id=WWg6AAAAQBAJ&pg=PA84&lpg=PA84&dq=models+of+translation+and+interpreting&source=bl&ots=2yeu_GI46u&sig=jYaMiIp8VzCf7RoNwCFbg6JsrcM&hl=uk&sa=X&ved=0ahUKEwi6yv3z0OPPAhXBJZoKHWUQBAMQ6AEITjAG#v=onepage&q=models%20of%20translation%20and%20interpreting&f=false
7. Семантична модель перекладу. http://www.academia.edu/1426730/The_Roles_of_Semantics_in_Translation
8. Трансформаційна модель перекладу. <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/posibnuku/331/3.pdf>
9. Комунікативна модель перекладу. <http://www.worldtrans.org/TP/TP1/TP1-17.HTML>
10. Типи еквівалентності. <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/posibnuku/331/4.pdf>
11. Теорія рівнів еквівалентності. <http://translationjournal.net/journal/14equiv.htm>
12. Стилiстичні особливості в перекладі. <http://www.translationaldirectory.com/article122.htm>